

Istraživanje javnog mnjenja povodom 20 godina od
usvajanja žabljačke deklaracije, kojom je Crna
Gora proglašena ekološkom državom



Struktura po pitanjima

Finansira EU



Realizuju u partnerstvu



**CRNA GORA
(1.000 ISPITANIKA)**



Prema rezultatima popisa iz aprila 2011. godine u Crnoj Gori živi **625.266** stanovnika. Ova anketa izvršena je u periodu 16. septembar- 03.decembar 2011 godine na reprezentativnom uzorku od **1.000 ispitanika**, i odslikava strukturu stanovništva po opštinama, odnosno regijama. Shodno teritorijalnoj organizaciji i geografskoj pripadnosti izvedene su tri regije: Sjeverna (opštine: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak), Centralna (opštine: Cetinje, Danilovgrad, Nikšić i Podgorica) i Južna (opštine: Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor, Tivat i Ulcinj)

Naredni tabelarni pregledi i grafikoni odnose se na analizu po pitanjima, kao i komparaciju odgovora (ocjena) ispitanika po opštinama, odnosno regijama u odnosu na kumulativni presjek.

Uvodni dio ankete sastojao se iz opštih pitanja (pol, starosna i obrazovna struktura), sa suštinom odslikavanja ovih podataka, nezaobilaznim u ozbiljnijim istraživanjima, kako po opštinama, tako i regijama, odnosno kompletnoj Republici.

Narednih sedam pitanja ispitanici su „ocjenjivali“ od 1 do 5 aktuelno stanje po pitanjima ekologije, kao i stepen odgovornosti aktera ekološkog života u svome gradu, odnosno državi. Osmo pitanje odnosilo se na procjenu mogućnosti da Crna Gora u narednom desetogodišnjem periodu „*na suštinski način postane ekološka država*“. U ovoj analizi, kao i pratećim po opštinama, odnosno kumulativnim po regijama i Republici, izvedena je prosječna ocjena, kao i njena struktura, uz markiranje najčešćih odgovora.

Deveto pitanje je akcentovalo zainteresovanost samih građana kao ustavnih nosilaca prava za učestvovanje u donošenju odluka iz oblasti životne sredine. Poslednje pitanje u ovom upitniku vezano je za kvantifikaciju stanovništva Crne Gore po pitanju upoznatosti sa Ekološkim pokretom „OZON“ iz Nikšića, odnosno njegovim aktivnostima.

Tabela – Stanovništvo po opštinama, njegovo učešće u strukturi i broj ispitanika po opštinama na reprezentativnom uzorku

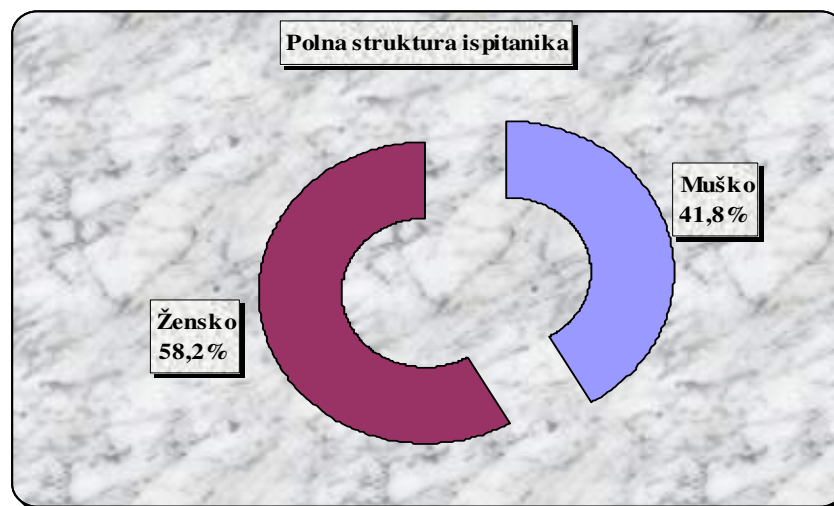
| | Stanovništvo | <i>u %</i> | Na uzorku od 1.000 |
|--------------|----------------|---------------|-------------------------------|
| Andrijevića | 5.117 | 0,82 | 8 |
| Bar | 42.368 | 6,78 | 68 |
| Berane | 35.452 | 5,67 | 57 |
| Bijelo Polje | 46.676 | 7,46 | 75 |
| Budva | 19.170 | 3,07 | 31 |
| Cetinje | 16.757 | 2,68 | 27 |
| Danilovgrad | 17.678 | 2,83 | 28 |
| Herceg Novi | 30.992 | 4,96 | 50 |
| Kolašin | 8.420 | 1,35 | 13 |
| Kotor | 22.799 | 3,65 | 36 |
| Mojkovac | 8.669 | 1,39 | 14 |
| Nikšić | 72.824 | 11,65 | 116 |
| Plav | 13.549 | 2,17 | 22 |
| Pijavljica | 31.060 | 4,97 | 50 |
| Plužine | 3.286 | 0,53 | 5 |
| Podgorica | 187.085 | 29,92 | 300 |
| Rožaje | 23.312 | 3,73 | 37 |
| Šavnik | 2.077 | 0,33 | 2 |
| Tivat | 14.111 | 2,26 | 23 |
| Ulcinj | 20.265 | 3,24 | 32 |
| Žabljak | 3.599 | 0,58 | 6 |
| SVEGA | 625.266 | 100,00 | 1.000 |

POL

Naredni pregledi prikazuju polnu strukturu ispitanika po opštinama, odnosno regijama. S obzirom da su kvantitativne vrijednosti navedene u pratećim pregledima, vrijednosti u ovoj kao i narednim tabelama i grafičkim prikazima, odnose se na procentualnu zastupljenost.

| Pol | Andrijevića | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|-----|-------------|------|--------|--------------|-------|---------|-------------|-------------|---------|-------|----------|-------|------|----------|---------|-----------|--------|--------|-------|--------|---------|-----------|
| M | 25,0 | 60,3 | 40,4 | 42,7 | 45,2 | 37,0 | 46,4 | 26,0 | 61,5 | 27,8 | 42,9 | 49,1 | 54,5 | 30,0 | 40,0 | 37,3 | 37,8 | 100 | 52,2 | 56,3 | 33,3 | 41,8 |
| Ž | 75,0 | 39,7 | 59,6 | 57,3 | 54,8 | 63,0 | 53,6 | 74,0 | 38,5 | 72,2 | 57,1 | 50,9 | 45,5 | 70,0 | 60,0 | 62,7 | 62,2 | 0,0 | 47,8 | 43,7 | 66,7 | 58,2 |

| Pol | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|-----|-----------------|------------------|--------------|-----------|
| M | 40,8 | 40,8 | 45,0 | 41,8 |
| Ž | 59,2 | 59,2 | 55,0 | 58,2 |



STAROSNA STRUKTURA

Naredni pregledi prikazuju starosnu strukturu ispitanika po opštinama, odnosno regijama. Kao granične vrijednosti uzete su standardne komponente u sličnim istraživanjima.

| Godina | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|--------|-------------|------|--------|--------------|-------|---------|-------------|-------------|---------|-------|----------|-------|------|----------|---------|-----------|--------|--------|-------|--------|---------|-----------|
| 18-25 | - | 2,9 | 24,6 | 10,7 | 6,5 | 3,7 | 14,3 | 10,0 | 15,4 | - | 14,3 | 25,9 | 18,2 | 10,0 | - | 8,3 | - | 50,0 | 8,7 | - | - | 10,7 |
| 25-35 | 25,0 | 20,6 | 7,0 | 18,7 | 16,1 | - | 17,9 | - | - | 8,3 | 14,3 | 23,3 | 4,5 | 8,0 | - | 22,0 | 37,8 | - | 8,7 | 40,6 | 16,7 | 17,7 |
| 35-50 | 50,0 | 22,1 | 21,1 | 24,0 | 25,8 | 22,2 | 42,9 | 20,0 | 30,8 | 33,3 | 28,6 | 20,7 | 13,6 | 12,0 | 80,0 | 25,3 | 24,3 | 50,0 | 4,3 | 6,2 | 16,7 | 23,2 |
| 50-64 | - | 32,4 | 28,1 | 25,3 | 29,0 | 44,4 | 10,7 | 40,0 | 38,5 | 19,4 | 28,6 | 18,1 | 31,8 | 32,0 | - | 26,7 | 13,5 | - | 47,8 | 40,6 | 50,0 | 27,3 |
| 65+ | 25,0 | 22,1 | 19,3 | 21,3 | 22,6 | 29,6 | 14,3 | 30,0 | 15,4 | 38,9 | 14,3 | 12,1 | 31,8 | 38,0 | 20,0 | 17,7 | 24,3 | - | 30,4 | 12,5 | 16,7 | 21,1 |

| | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|-------|-----------------|------------------|--------------|-----------|
| 18-25 | 12,5 | 12,7 | 4,6 | 10,7 |
| 25-35 | 14,5 | 20,8 | 15,4 | 17,7 |
| 35-50 | 22,8 | 25,1 | 20,0 | 23,2 |
| 50-64 | 26,0 | 24,6 | 34,2 | 27,3 |
| 65+ | 24,2 | 16,8 | 25,8 | 21,1 |

OBRAZOVNA STRUKTURA

Naredni pregledi prikazuju obrazovnu strukturu ispitanika po opštinama, odnosno regijama. Skraćenice su standardne i predstavljaju: OS – osnovna škola, SSS – srednje stručna sprema, VŠS – viša škola, VSS – fakultetsko obrazovanje, dok MR+ označava magistre i doktore nauka.

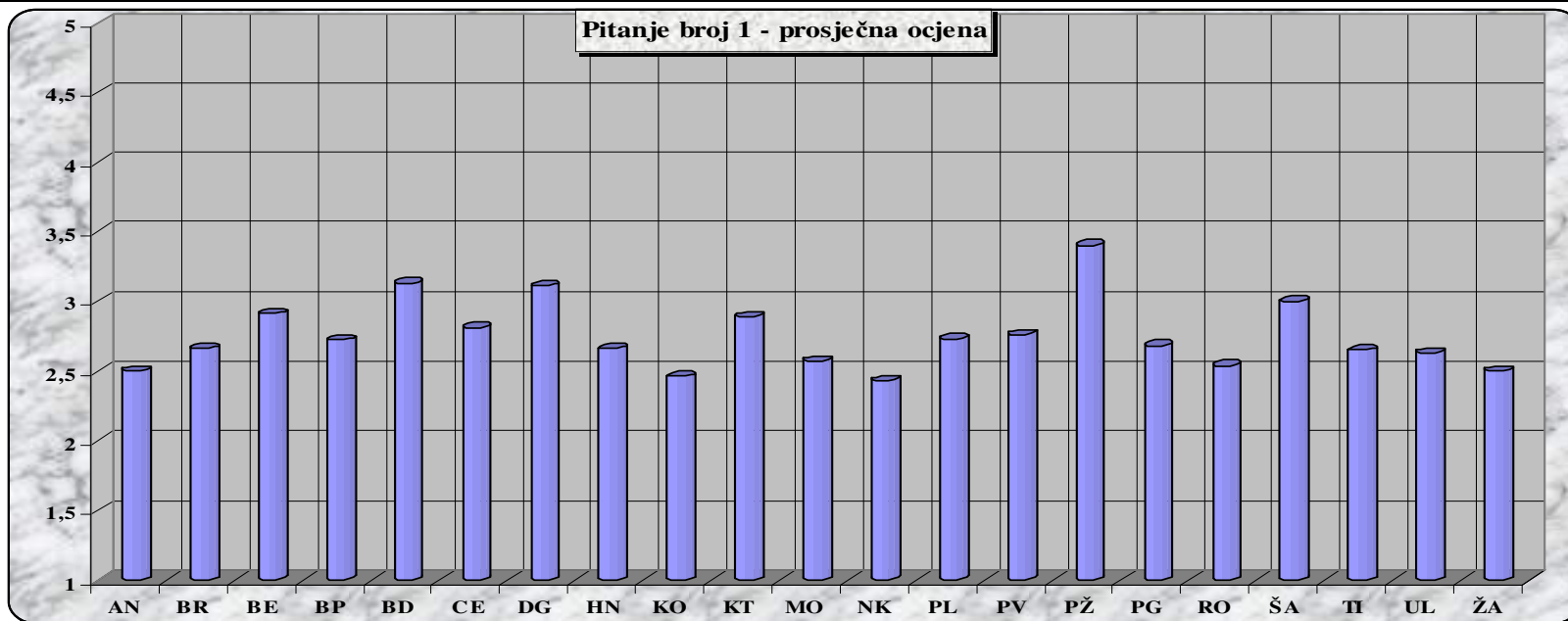
| Školska spr. | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|--------------|-------------|------|--------|--------------|-------|---------|-------------|-------------|---------|-------|----------|-------|------|----------|---------|-----------|--------|--------|-------|--------|---------|-----------|
| OS | 12,5 | - | 17,5 | 12,0 | 3,2 | - | - | - | - | - | - | - | - | 12,0 | - | 2,3 | 2,7 | - | 13,0 | - | - | 3,8 |
| SSS | 37,5 | 47,1 | 54,4 | 48,0 | 74,2 | 59,3 | 57,1 | 60,0 | 46,2 | 50,0 | 57,1 | 65,5 | 63,6 | 66,0 | 100 | 59,0 | 75,7 | 50,0 | 39,1 | 46,9 | 50,0 | 58,0 |
| VŠS | 37,5 | 19,1 | 14,0 | 10,7 | 9,7 | 18,5 | 32,1 | 12,0 | 23,1 | 22,2 | 14,3 | 9,5 | - | 2,0 | - | 7,7 | 2,7 | - | 39,1 | 3,1 | 16,7 | 11,5 |
| VSS | 12,5 | 33,8 | 14,0 | 26,7 | 12,9 | 22,2 | 10,7 | 28,0 | 30,8 | 27,8 | 28,6 | 25,0 | 31,8 | 18,0 | - | 30,7 | 16,2 | 50,0 | 8,7 | 50,0 | 33,3 | 26,1 |
| MR+ | - | - | - | 2,7 | - | - | - | - | - | - | - | - | 4,5 | 2,0 | - | 0,3 | 2,7 | - | - | - | - | 0,6 |

| Školska sprema | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-----------|
| OS | 9,3 | 1,5 | 1,7 | 3,8 |
| SSS | 58,1 | 60,5 | 52,9 | 58,0 |
| VŠS | 9,3 | 10,2 | 16,7 | 11,5 |
| VSS | 21,5 | 27,6 | 28,7 | 26,1 |
| MR+ | 1,7 | 0,2 | - | 0,6 |

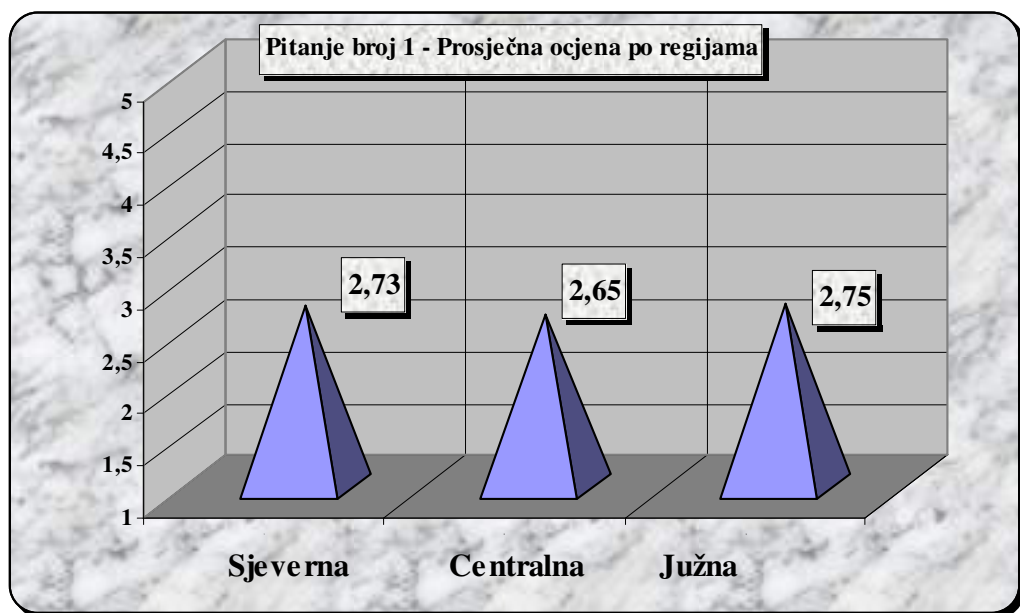
PITANJE BROJ 1

Ocijenite od 1 do 5 da li je Crna Gora danas više ekološka država nego što je bila 1991. godine, kada su poslanici republičkog parlamenta jednoglasno usvojili deklaraciju na Žabljaku?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilov grad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | 12,5 | 20,6 | 1,8 | 18,7 | 3,2 | 22,2 | 21,4 | 20,0 | 30,8 | 8,3 | 7,1 | 22,4 | 13,6 | 26,0 | - | 16,3 | 13,5 | - | 17,4 | 18,8 | 33,3 | 16,9 |
| 2 | 37,5 | 22,1 | 35,1 | 20,0 | 16,1 | 14,8 | 7,1 | 22,0 | 23,1 | 27,8 | 28,6 | 31,9 | 22,7 | 12,0 | - | 27,7 | 51,4 | - | 30,4 | 25,0 | 16,7 | 25,8 |
| 3 | 37,5 | 39,7 | 42,1 | 41,3 | 45,2 | 33,3 | 32,1 | 26,0 | 23,1 | 38,9 | 64,3 | 27,6 | 50,0 | 34,0 | 60,0 | 34,3 | 13,5 | 100 | 30,4 | 37,5 | 33,3 | 35,5 |
| 4 | 12,5 | 5,9 | 12,3 | 10,7 | 35,5 | 18,5 | 17,9 | 16,0 | 15,4 | 16,7 | - | 16,4 | 4,5 | 16,0 | 40,0 | 15,3 | 10,8 | - | 13,0 | 12,5 | - | 14,4 |
| 5 | - | 11,8 | 8,8 | 9,3 | - | 11,1 | 21,4 | 6,0 | 7,7 | 8,3 | - | 1,7 | 9,1 | 12,0 | - | 6,3 | 10,8 | - | 8,7 | 6,3 | 16,7 | 7,4 |
| Pr. | 2,50 | 2,66 | 2,91 | 2,72 | 3,13 | 2,81 | 3,11 | 2,66 | 2,46 | 2,89 | 2,57 | 2,43 | 2,73 | 2,76 | 3,40 | 2,68 | 2,54 | 3,00 | 2,65 | 2,63 | 2,50 | 2,70 |



| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|------------------|
| 1 | 15,2 | 18,5 | 15,8 | 16,9 |
| 2 | 26,3 | 26,8 | 23,3 | 25,8 |
| 3 | 38,1 | 32,5 | 38,3 | 35,5 |
| 4 | 11,4 | 15,9 | 15,0 | 14,4 |
| 5 | 9,0 | 6,4 | 7,5 | 7,4 |
| Prosjek | 2,73 | 2,65 | 2,75 | 2,70 |



PITANJE BROJ 2

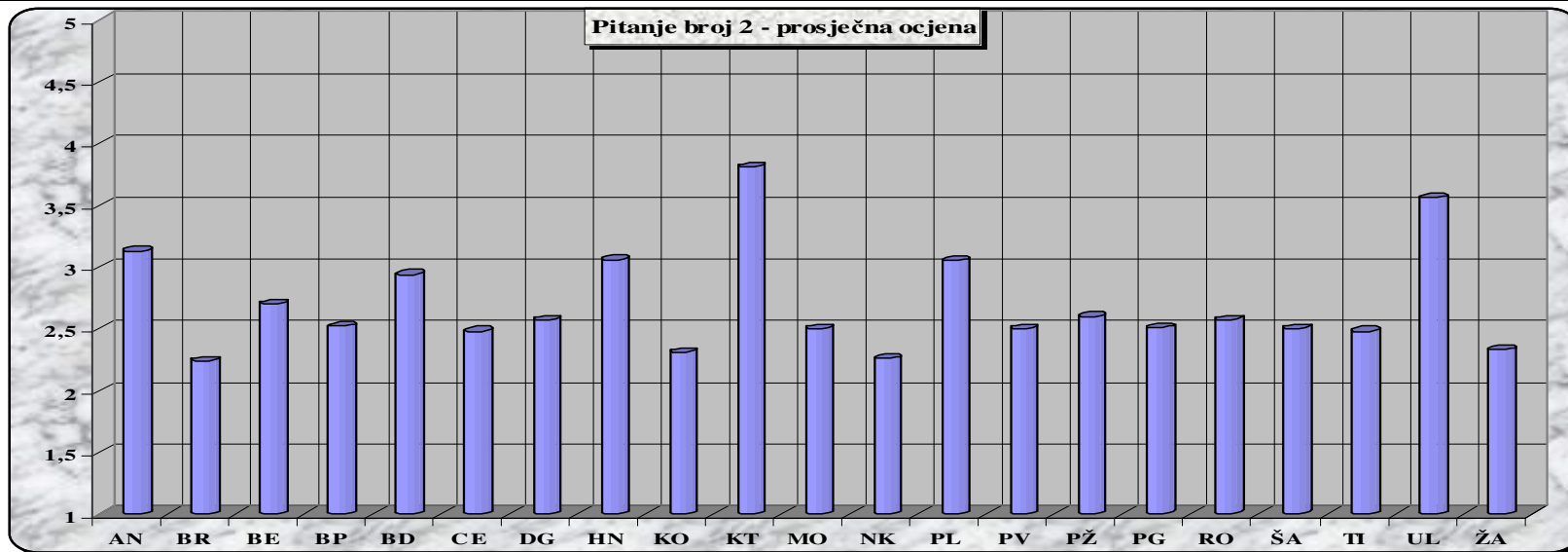
Ocijenite od 1-5 koliko se poštuje član 23. Ustava Crne Gore koji glasi:

Svako ima pravo na zdravu životnu sredinu.

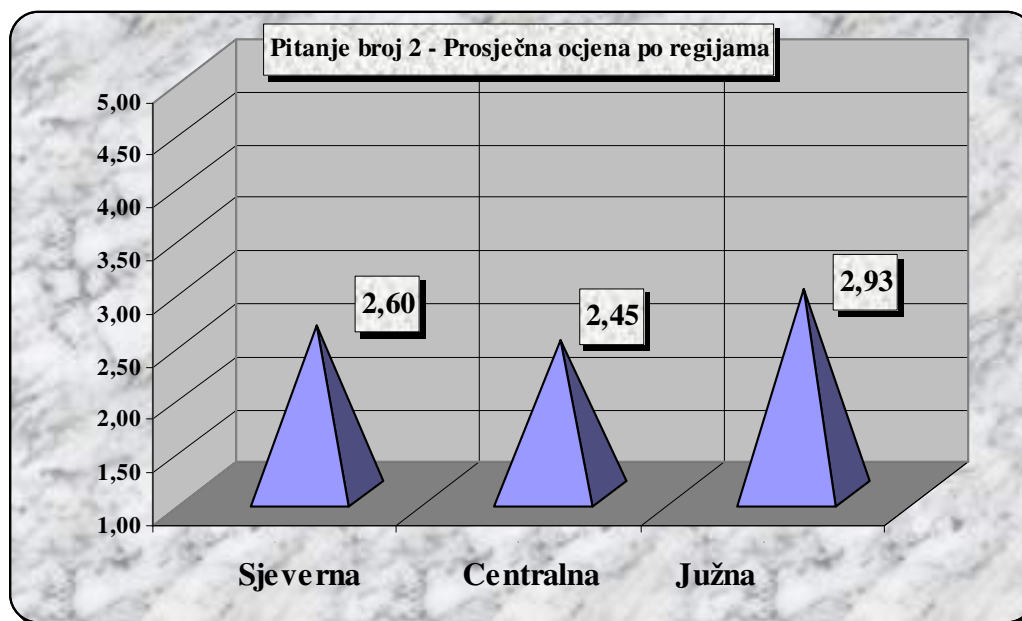
Svako ima pravo na blagovremeno i potpuno obavještanje o stanju životne sredine, na mogućnost uticaja prilikom odlučivanja o pitanjima od značaja za životnu sredinu i na pravnu zaštitu ovih prava.

Svako je, a posebno država, obavezan da čuva i unapređuje životnu sredinu.

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Niškić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | - | 19,1 | 5,3 | 18,7 | 3,2 | 37,0 | 14,3 | 6,0 | 30,8 | - | 14,3 | 21,6 | 9,1 | 24,0 | - | 10,7 | 8,1 | 50,0 | 13,0 | - | 50,0 | 13,5 |
| 2 | 25,0 | 41,2 | 33,3 | 33,3 | 22,6 | 18,5 | 28,6 | 18,0 | 46,2 | - | 42,9 | 41,4 | 18,2 | 20,0 | 40,0 | 44,0 | 45,9 | 50,0 | 39,1 | - | - | 33,8 |
| 3 | 37,5 | 36,8 | 49,1 | 30,7 | 51,6 | 18,5 | 42,9 | 50,0 | - | 30,6 | 28,6 | 26,7 | 45,5 | 44,0 | 60,0 | 32,0 | 32,4 | - | 34,8 | 62,5 | 33,3 | 35,6 |
| 4 | 37,5 | 2,9 | 10,5 | 12,0 | 22,6 | 11,1 | 14,3 | 16,0 | 7,7 | 58,3 | 7,1 | 10,3 | 13,6 | 6,0 | - | 10,7 | 8,1 | - | 13,0 | 18,7 | - | 12,7 |
| 5 | - | - | 1,8 | 5,3 | - | 14,8 | - | 10,0 | 15,4 | 11,1 | 7,1 | - | 13,6 | 6,0 | - | 2,7 | 5,4 | - | - | 18,7 | 16,7 | 4,4 |
| Pr. | 3,13 | 2,24 | 2,70 | 2,52 | 2,94 | 2,48 | 2,57 | 3,06 | 2,31 | 3,81 | 2,50 | 2,26 | 3,05 | 2,50 | 2,60 | 2,51 | 2,57 | 2,50 | 2,48 | 3,56 | 2,33 | 2,61 |



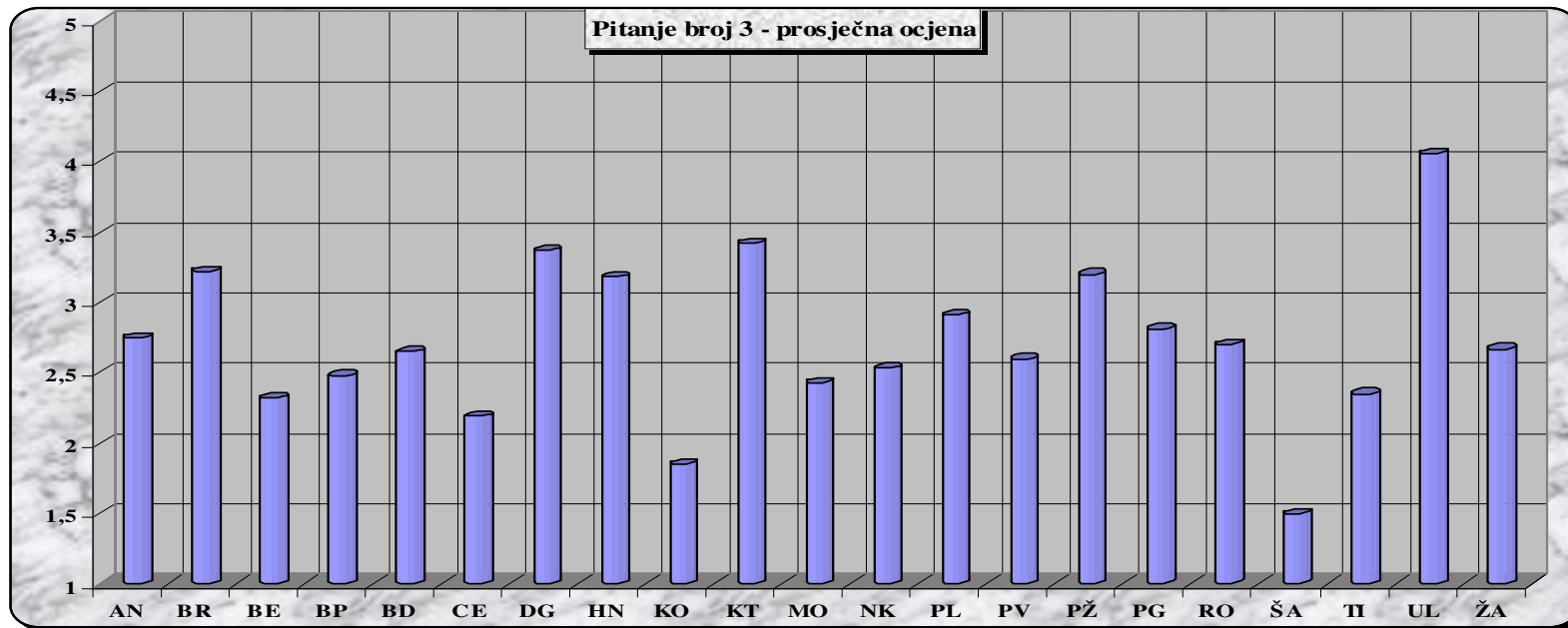
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 15,2 | 15,1 | 8,3 | 13,5 |
| 2 | 31,8 | 41,0 | 22,1 | 33,8 |
| 3 | 37,0 | 30,6 | 43,7 | 35,6 |
| 4 | 10,0 | 10,8 | 19,6 | 12,7 |
| 5 | 5,9 | 2,5 | 6,3 | 4,4 |
| Prosjek | 2,60 | 2,45 | 2,93 | 2,61 |



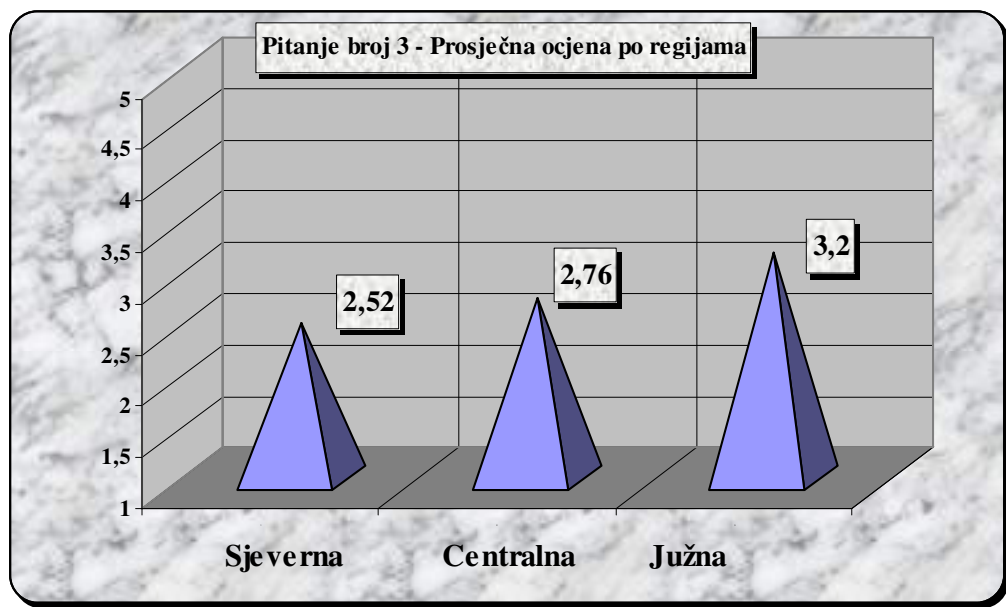
PITANJE BROJ 3

Ocijenite od jedan do 5 efikasnost primjene zakona iz oblasti zaštite životne sredine?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | 12,5 | 11,8 | 24,6 | 18,7 | 9,7 | 33,3 | - | 10,0 | 38,5 | - | 21,4 | 22,4 | 13,6 | 20,0 | - | 15,7 | 5,4 | 50,0 | 17,4 | - | - | 15,5 |
| 2 | 37,5 | 11,8 | 31,6 | 34,7 | 41,9 | 25,9 | - | 14,0 | 38,5 | 30,6 | 28,6 | 32,8 | 18,2 | 24,0 | - | 27,3 | 29,7 | 50,0 | 39,1 | - | 50,0 | 26,2 |
| 3 | 25,0 | 35,3 | 33,3 | 29,3 | 25,5 | 33,3 | 50,0 | 40,0 | 23,1 | 27,8 | 35,7 | 22,4 | 36,4 | 42,0 | 80,0 | 30,7 | 54,1 | - | 34,8 | 28,1 | 33,3 | 32,9 |
| 4 | 12,5 | 25,0 | 8,8 | 14,7 | - | 33,7 | 25,0 | 20,0 | - | 11,1 | 14,3 | 14,7 | 27,3 | 4,0 | 20,0 | 12,7 | 10,8 | - | 8,7 | 37,5 | 16,7 | 14,1 |
| 5 | 12,5 | 16,2 | 1,8 | 2,7 | 12,9 | 3,7 | 25,0 | 16,0 | - | 30,6 | - | 7,8 | 4,5 | 10,0 | - | 13,7 | - | - | - | 34,4 | - | 11,3 |
| Pr. | 2,75 | 3,22 | 2,32 | 2,48 | 2,65 | 2,19 | 3,37 | 3,18 | 1,85 | 3,42 | 2,43 | 2,53 | 2,91 | 2,60 | 3,20 | 2,81 | 2,70 | 1,50 | 2,35 | 4,06 | 2,67 | 2,80 |



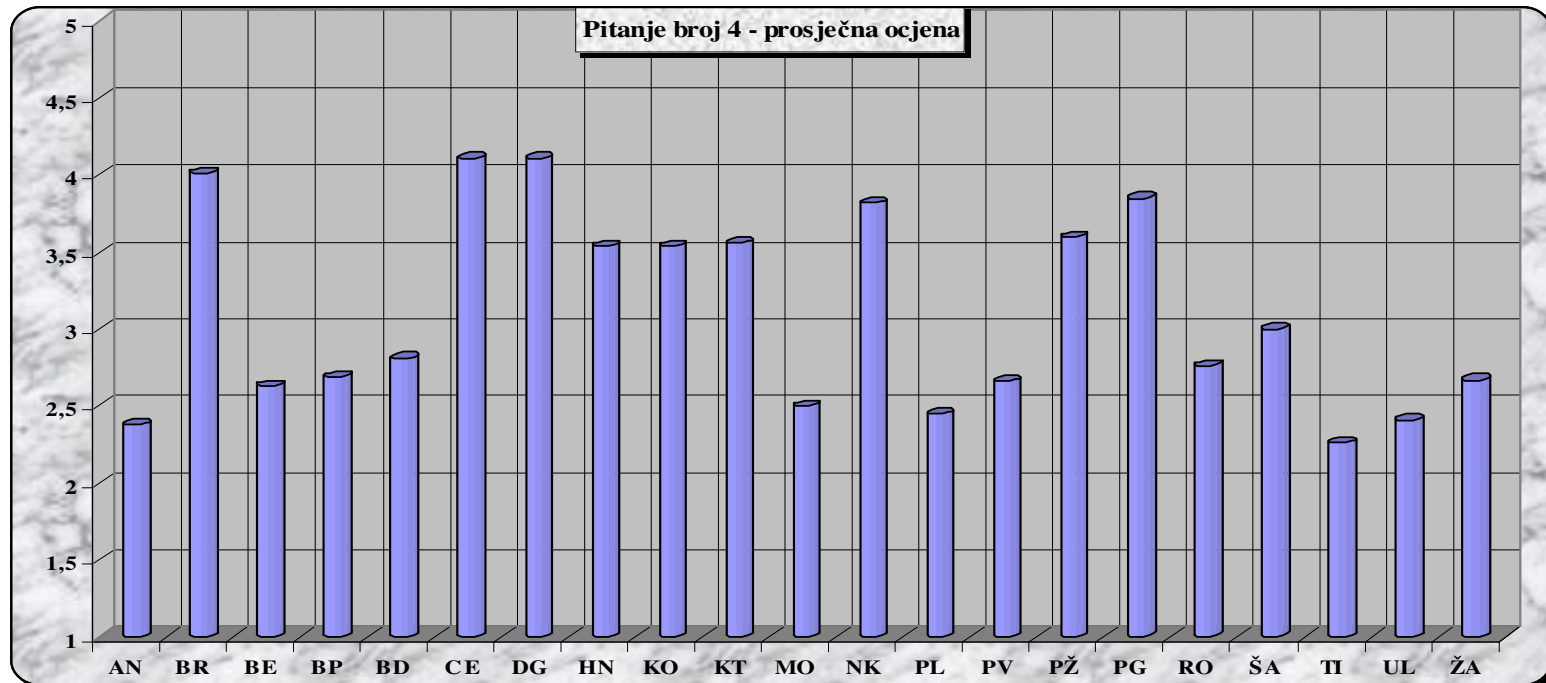
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 18,3 | 17,4 | 8,3 | 15,5 |
| 2 | 30,1 | 27,0 | 20,0 | 26,2 |
| 3 | 36,7 | 29,9 | 34,2 | 32,9 |
| 4 | 11,4 | 13,4 | 18,8 | 14,1 |
| 5 | 3,5 | 12,3 | 18,8 | 11,3 |
| Pr. | 2,52 | 2,76 | 3,20 | 2,80 |



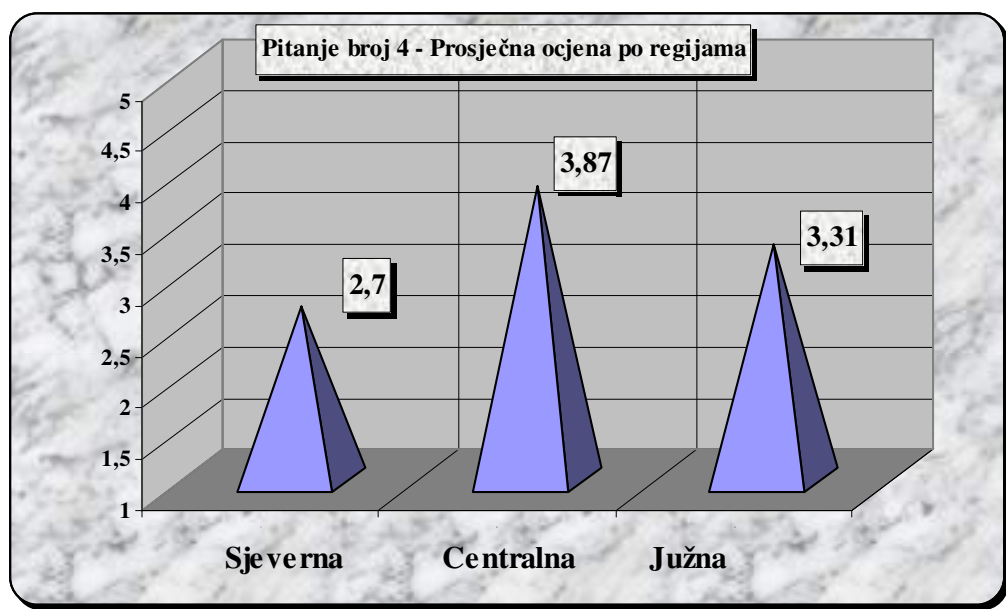
PITANJE BROJ 4

Ocijenite od 1-5 koliko su donosioci odluka odgovorni za današnje stanje?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | 12,5 | - | 24,6 | 26,7 | 19,4 | - | - | 6,0 | - | - | 14,3 | 6,9 | 22,7 | 22,0 | - | 5,3 | 32,4 | - | 34,8 | 31,3 | 33,3 | 11,8 |
| 2 | 62,5 | 2,9 | 24,6 | 21,3 | 25,8 | - | - | 12,0 | 7,7 | 19,4 | 50,0 | 6,0 | 36,4 | 32,0 | - | 7,0 | 18,9 | - | 17,4 | 21,9 | 16,7 | 13,7 |
| 3 | - | 30,9 | 22,8 | 18,7 | 25,8 | 33,3 | 10,7 | 26,0 | 45,2 | 33,3 | 14,3 | 22,4 | 27,3 | 14,0 | 60,0 | 24,0 | 13,5 | 100 | 39,1 | 25,0 | 16,7 | 24,0 |
| 4 | 25,0 | 27,9 | 19,3 | 22,7 | 12,9 | 22,2 | 67,9 | 34,0 | 30,8 | 19,4 | 14,3 | 27,6 | - | 22,0 | 20,0 | 24,7 | 10,8 | - | 4,3 | 18,8 | 16,7 | 23,8 |
| 5 | - | 38,2 | 8,8 | 10,7 | 16,1 | 44,4 | 21,4 | 22,0 | 15,4 | 27,8 | 7,1 | 37,1 | 13,6 | 10,0 | 20,0 | 39,0 | 24,3 | - | 4,3 | 3,1 | 16,7 | 26,7 |
| Pr. | 2,38 | 4,01 | 2,63 | 2,69 | 2,81 | 4,11 | 4,11 | 3,54 | 3,54 | 3,56 | 2,50 | 3,82 | 2,45 | 2,66 | 3,60 | 3,85 | 2,76 | 3,00 | 2,26 | 2,41 | 2,67 | 3,40 |



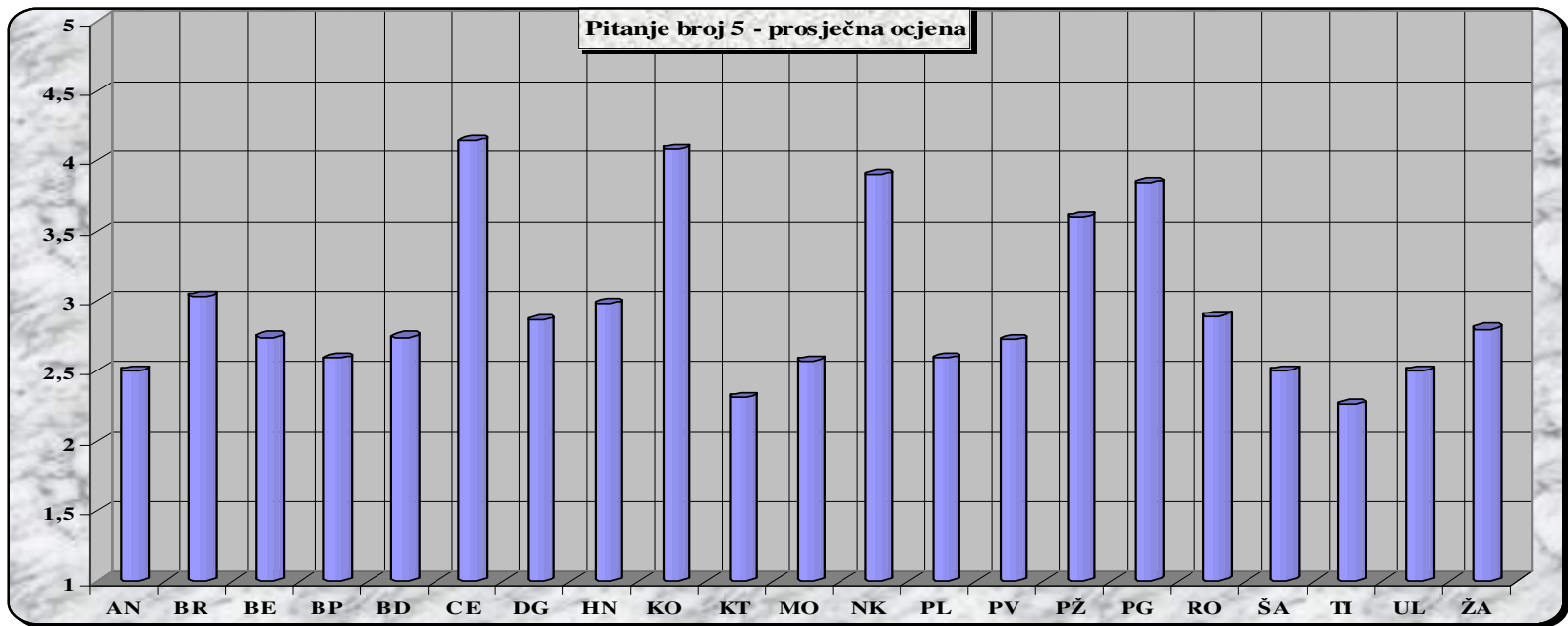
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 23,3 | 5,1 | 11,3 | 11,8 |
| 2 | 26,0 | 5,9 | 14,2 | 13,7 |
| 3 | 20,4 | 23,4 | 29,6 | 24,0 |
| 4 | 18,3 | 27,8 | 22,5 | 23,8 |
| 5 | 12,1 | 37,8 | 22,5 | 26,7 |
| Prosjek | 2,70 | 3,87 | 3,31 | 3,40 |



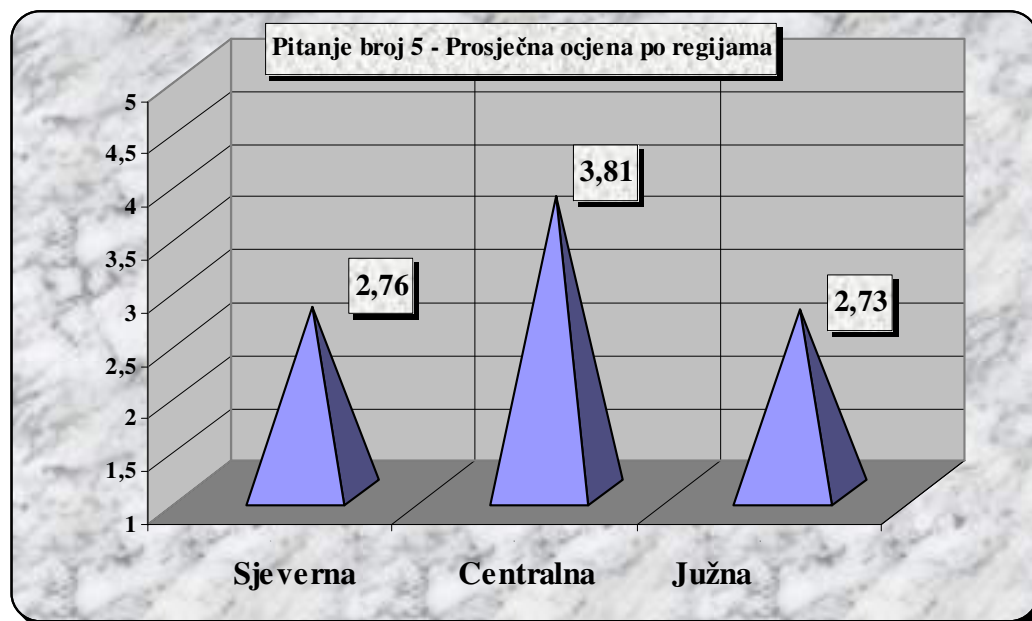
PITANJE BROJ 5

Ocijenite od 1-5 koliko su nadležne institucije odgovorne za današnje stanje?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | 12,5 | 17,6 | 22,8 | 28,0 | 19,4 | - | 21,4 | 16,0 | - | 25,0 | 14,3 | 5,2 | 22,7 | 20,0 | - | 7,7 | 21,6 | - | 34,8 | 31,3 | 16,7 | 14,9 |
| 2 | 50,0 | 22,1 | 28,1 | 22,7 | 22,6 | - | 17,9 | 22,0 | - | 27,8 | 42,9 | 6,0 | 27,3 | 30,0 | - | 6,0 | 27,0 | 50,0 | 17,4 | 21,9 | 33,3 | 16,1 |
| 3 | 12,5 | 27,9 | 19,3 | 21,3 | 32,3 | 25,9 | 32,1 | 24,0 | 15,4 | 38,9 | 21,4 | 19,8 | 31,8 | 18,0 | 40,0 | 21,0 | 10,8 | 50,0 | 39,2 | 25,0 | 16,7 | 23,1 |
| 4 | 25,0 | 4,4 | 12,3 | 18,7 | 16,1 | 33,3 | 10,7 | 24,0 | 61,5 | 8,7 | 14,3 | 31,9 | 4,5 | 22,0 | 60,0 | 25,7 | 21,6 | - | 4,3 | 9,4 | 16,7 | 21,0 |
| 5 | - | 27,9 | 17,5 | 9,3 | 9,7 | 40,7 | 17,9 | 14,0 | 23,1 | - | 7,1 | 37,1 | 13,6 | 10,0 | - | 39,7 | 18,9 | - | 4,3 | 12,5 | 16,7 | 24,9 |
| Pr. | 2,50 | 3,03 | 2,74 | 2,59 | 2,74 | 4,15 | 2,86 | 2,98 | 4,08 | 2,31 | 2,57 | 3,90 | 2,59 | 2,72 | 3,60 | 3,84 | 2,89 | 2,50 | 2,26 | 2,50 | 2,80 | 3,25 |



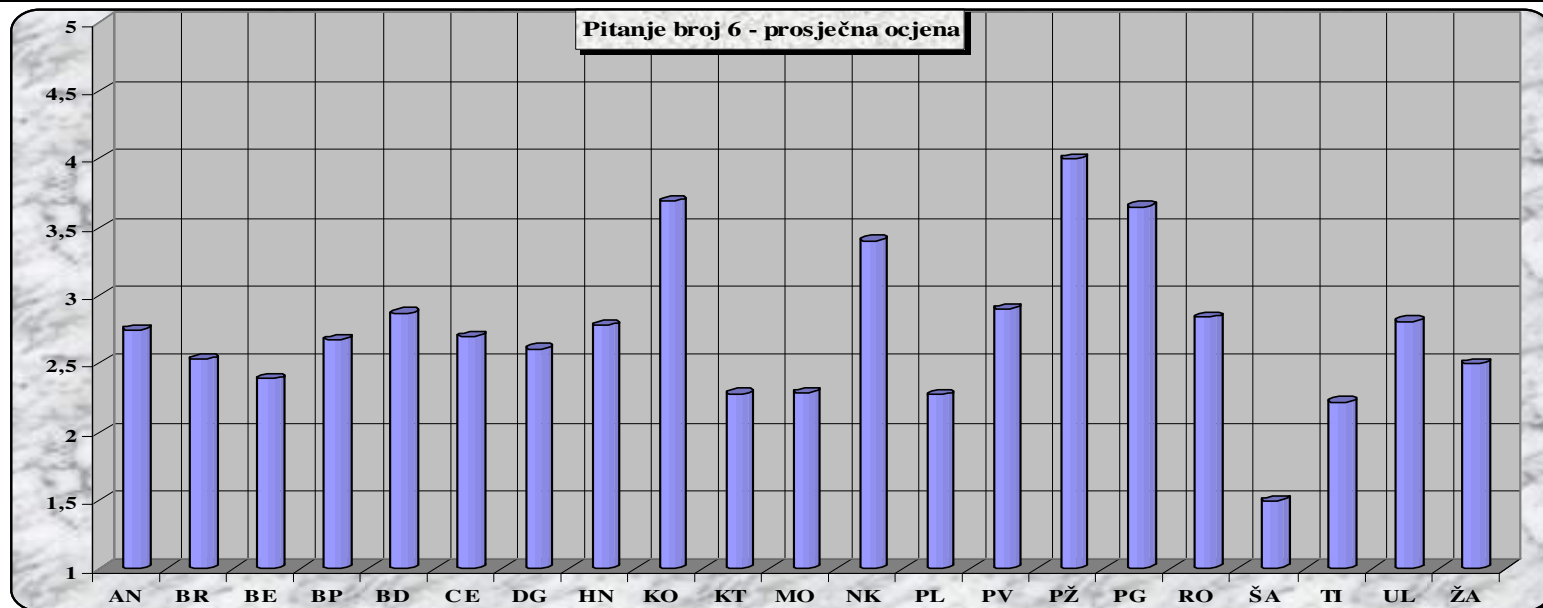
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 21,1 | 7,4 | 22,1 | 14,9 |
| 2 | 26,6 | 6,4 | 22,6 | 16,1 |
| 3 | 19,7 | 21,7 | 30,0 | 23,1 |
| 4 | 19,7 | 26,8 | 11,2 | 21,0 |
| 5 | 12,8 | 37,8 | 14,2 | 24,9 |
| Prosjek | 2,76 | 3,81 | 2,73 | 3,25 |



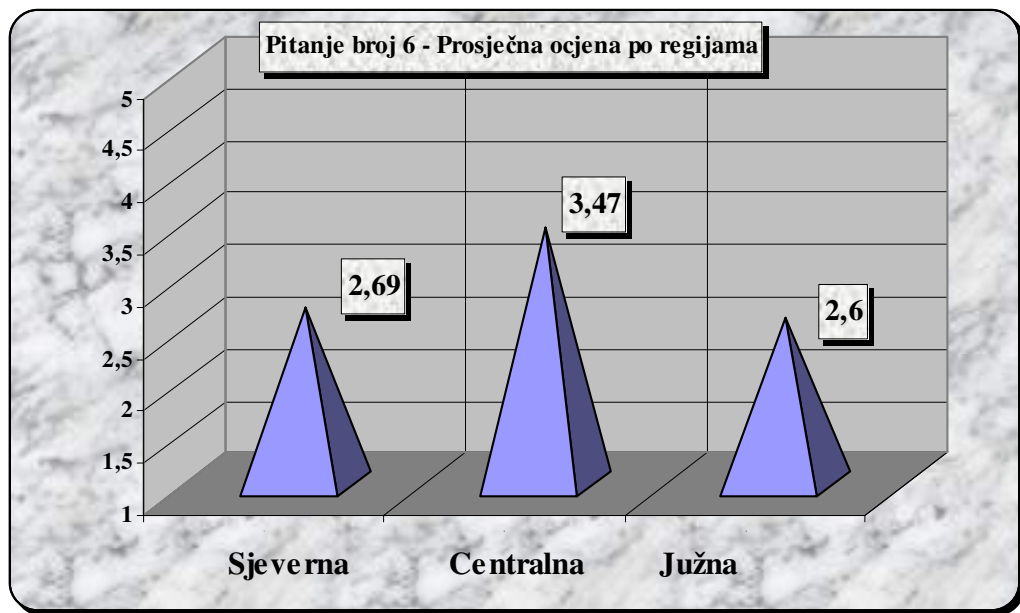
PITANJE BROJ 6

Ocijenite od 1-5 koliko su građani/ke odgovorni za današnje stanje?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nikšić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | - | 25,0 | 31,6 | 20,0 | 29,0 | 29,6 | 28,6 | 14,0 | 7,7 | 36,1 | 35,7 | 8,6 | 31,8 | 12,0 | - | 3,0 | 21,6 | 50,0 | 39,1 | 18,8 | 33,3 | 15,9 |
| 2 | 50,0 | 20,6 | 26,3 | 26,7 | 9,7 | 22,2 | 25,0 | 24,0 | - | 25,0 | 35,7 | 22,4 | 31,8 | 32,0 | - | 11,0 | 27,0 | 50,0 | 26,1 | 28,1 | 33,3 | 20,5 |
| 3 | 25,0 | 38,2 | 22,8 | 30,7 | 29,0 | 22,2 | 14,3 | 40,0 | 38,5 | 22,2 | 7,1 | 17,2 | 22,7 | 26,0 | 20,0 | 32,3 | 18,9 | - | 21,7 | 25,0 | - | 27,3 |
| 4 | 25,0 | 8,8 | 10,5 | 10,7 | 9,7 | - | 21,4 | 14,0 | 23,1 | 8,3 | 7,1 | 24,1 | 4,5 | 14,0 | 60,0 | 25,0 | 10,0 | - | - | 9,4 | 16,7 | 16,7 |
| 5 | - | 7,4 | 8,8 | 12,0 | 22,6 | 25,9 | 10,7 | 8,0 | 30,8 | 8,3 | 14,3 | 27,6 | 9,1 | 16,0 | 20,0 | 28,7 | 21,6 | - | 13,0 | 18,8 | 16,7 | 19,6 |
| Pr. | 2,75 | 2,53 | 2,39 | 2,68 | 2,87 | 2,70 | 2,61 | 2,78 | 3,69 | 2,28 | 2,29 | 3,40 | 2,27 | 2,90 | 4,00 | 3,65 | 2,84 | 1,50 | 2,22 | 2,81 | 2,50 | 3,04 |



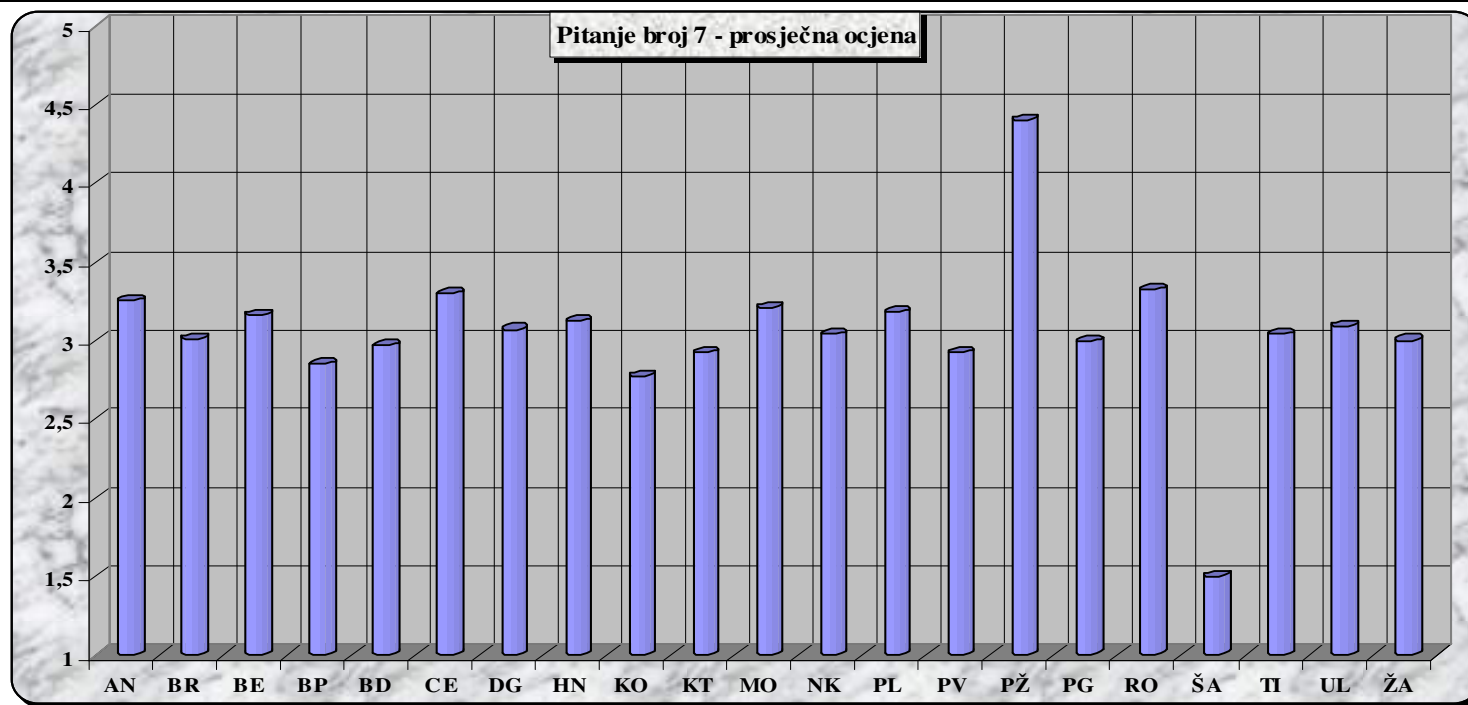
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 21,8 | 7,4 | 25,4 | 15,9 |
| 2 | 27,7 | 15,3 | 22,1 | 20,5 |
| 3 | 24,2 | 27,0 | 31,7 | 27,3 |
| 4 | 12,5 | 23,1 | 9,2 | 16,7 |
| 5 | 13,8 | 27,2 | 11,7 | 19,6 |
| Prosjek | 2,69 | 3,47 | 2,60 | 3,04 |



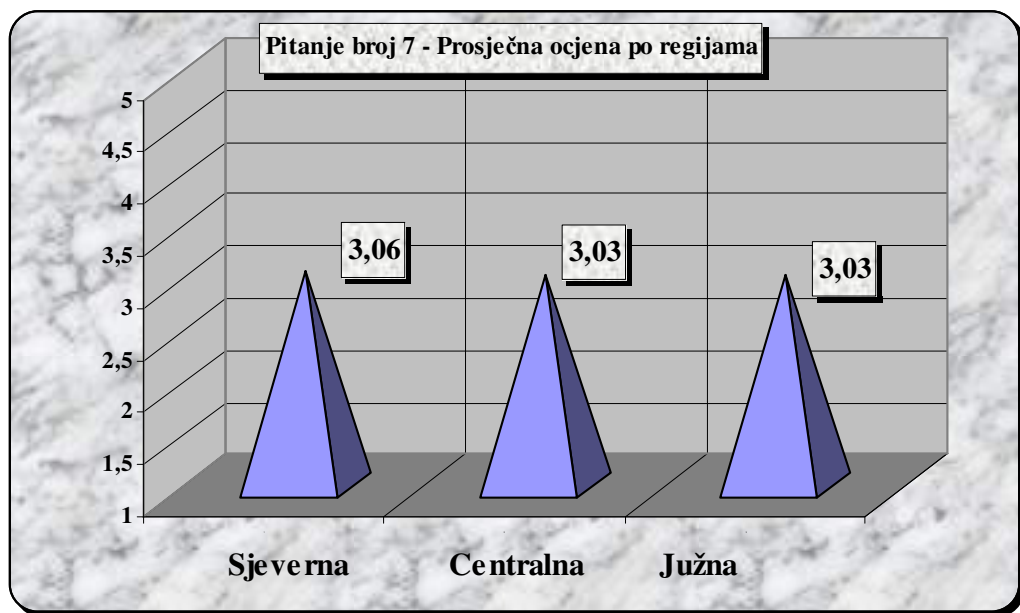
PITANJE BROJ 7

Ocijenite od 1-5 koliko mediji posvećuju prostora temama iz oblasti životne sredine?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | - | 4,4 | 7,0 | 17,3 | 12,9 | 7,4 | 7,1 | 6,0 | 7,7 | 2,8 | - | 11,2 | 9,1 | 8,0 | - | 5,0 | 5,4 | 50,0 | 4,3 | 6,3 | - | 7,3 |
| 2 | 12,5 | 22,1 | 17,5 | 17,3 | 19,4 | 22,2 | 10,7 | 16,0 | 30,8 | 30,6 | 14,3 | 21,6 | 22,7 | 26,0 | - | 20,0 | 5,4 | 50,0 | 17,4 | 28,1 | 16,7 | 19,9 |
| 3 | 50,0 | 47,1 | 40,4 | 36,0 | 29,0 | 25,9 | 56,6 | 44,0 | 38,5 | 41,7 | 50,0 | 30,2 | 27,3 | 34,0 | - | 52,0 | 45,9 | - | 47,8 | 34,4 | 66,7 | 42,3 |
| 4 | 37,5 | 20,6 | 22,8 | 21,3 | 35,5 | 22,2 | 25,0 | 28,0 | 23,1 | 22,2 | 35,7 | 25,9 | 22,7 | 30,0 | 60,0 | 17,0 | 37,8 | - | 30,4 | 12,5 | 16,7 | 23,0 |
| 5 | - | 5,9 | 12,3 | 8,0 | 3,2 | 22,2 | 3,6 | 6,0 | - | 2,8 | - | 11,2 | 18,2 | 2,0 | 40,0 | 6,0 | 5,4 | - | - | 18,8 | - | 7,5 |
| Pr. | 3,25 | 3,01 | 3,16 | 2,85 | 2,97 | 3,30 | 3,07 | 3,12 | 2,77 | 2,92 | 3,21 | 3,04 | 3,18 | 2,92 | 4,40 | 2,99 | 3,32 | 1,50 | 3,04 | 3,09 | 3,00 | 3,04 |



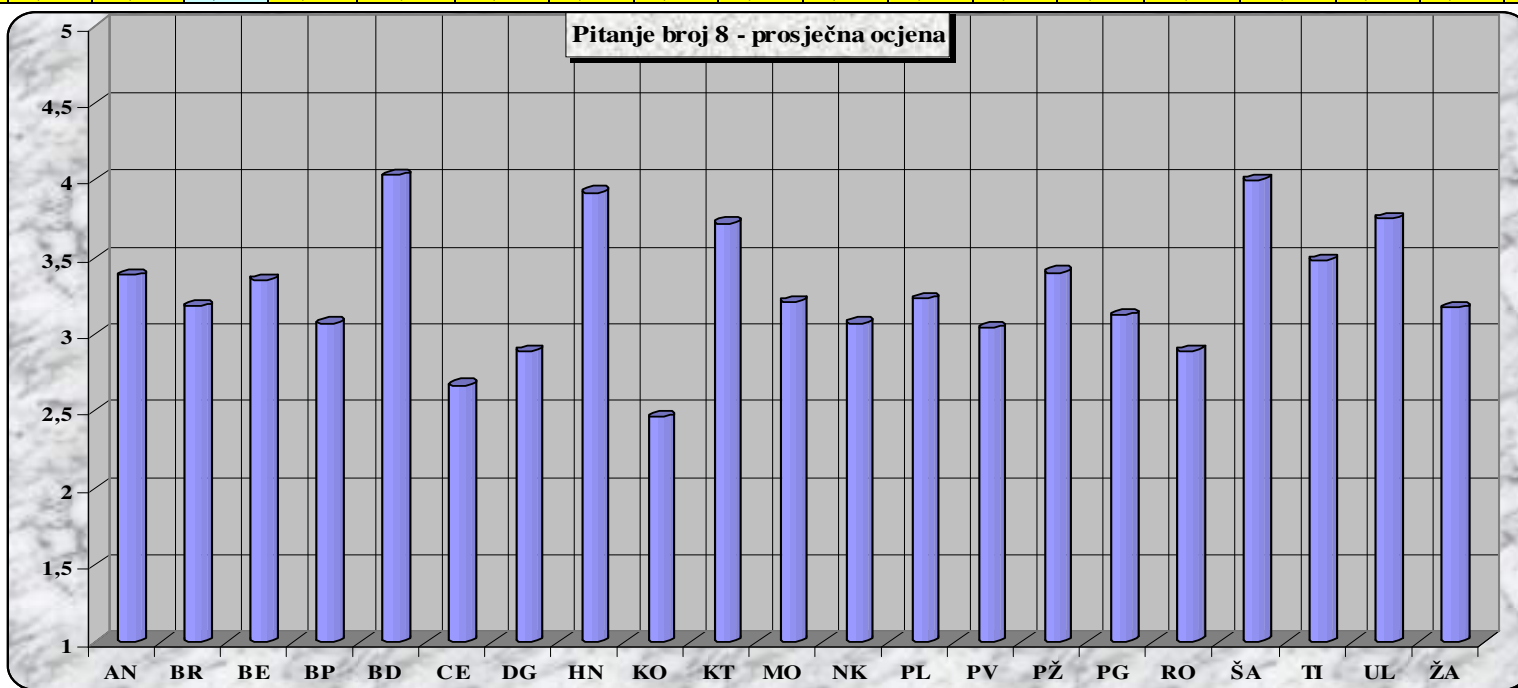
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|-----------------|------------------|--------------|-------------|
| 1 | 9,3 | 6,8 | 5,8 | 7,3 |
| 2 | 18,0 | 20,0 | 22,1 | 19,9 |
| 3 | 38,1 | 45,2 | 41,7 | 42,3 |
| 4 | 27,0 | 20,0 | 24,2 | 23,0 |
| 5 | 7,6 | 8,1 | 6,3 | 7,5 |
| Prosjek | 3,06 | 3,03 | 3,03 | 3,04 |



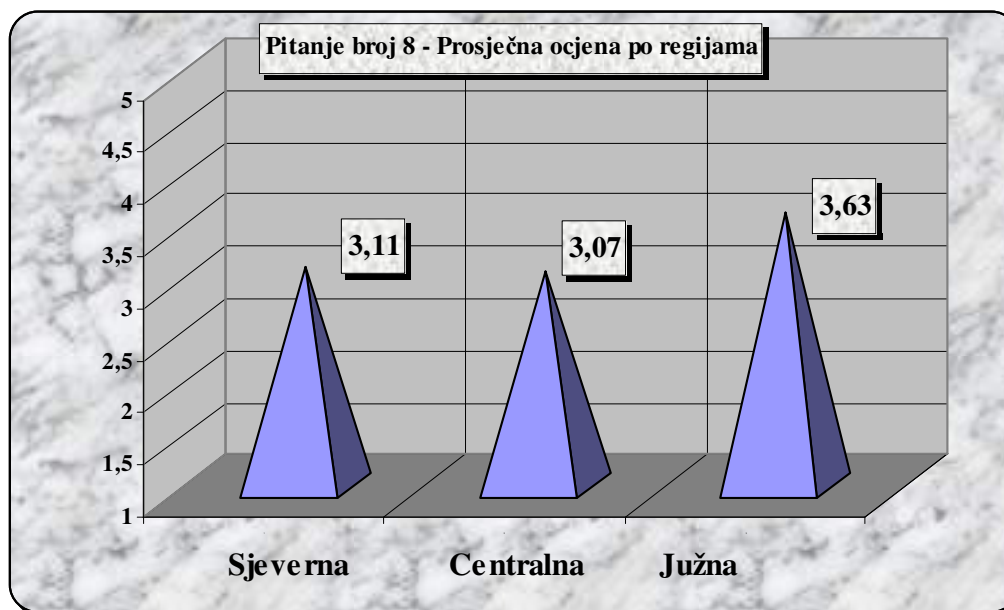
PITANJE BROJ 8

Ocijenite od 1-5 kakve su šanse da Crna Gora u narednih 10 godina na suštinski način postane ekološka država?

| Ocjena | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 1 | 12,5 | 10,3 | 3,5 | 8,0 | - | 33,3 | 3,6 | 2,0 | 38,5 | 5,6 | 7,1 | 12,9 | 4,5 | 10,0 | - | 6,7 | 2,7 | - | - | 6,3 | - | 7,9 |
| 2 | 12,5 | 17,6 | 14,0 | 21,3 | 6,5 | 11,1 | 28,6 | 6,0 | - | 5,6 | 14,3 | 25,0 | 13,6 | 20,0 | - | 20,3 | 27,0 | - | 4,3 | 3,1 | 33,3 | 17,4 |
| 3 | 12,5 | 27,9 | 45,6 | 36,0 | 22,6 | 22,2 | 46,4 | 16,0 | 38,5 | 27,8 | 42,9 | 19,0 | 45,5 | 36,0 | 60,0 | 36,7 | 54,1 | - | 52,2 | 25,0 | 33,3 | 33,3 |
| 4 | 50,0 | 32,4 | 17,5 | 25,3 | 32,3 | 22,2 | 17,9 | 50,0 | 23,1 | 33,3 | 21,4 | 28,4 | 27,3 | 24,0 | 40,0 | 27,0 | 10,8 | 100 | 34,8 | 40,6 | 16,7 | 28,1 |
| 5 | 12,5 | 11,8 | 19,3 | 9,3 | 38,7 | 11,1 | 3,6 | 26,0 | - | 27,8 | 14,3 | 14,7 | 9,1 | 10,0 | - | 9,3 | 5,4 | - | 8,7 | 25,0 | 16,7 | 13,3 |
| Pr. | 3,38 | 3,18 | 3,35 | 3,07 | 4,03 | 2,67 | 2,89 | 3,92 | 2,46 | 3,72 | 3,21 | 3,07 | 3,23 | 3,04 | 3,40 | 3,12 | 2,89 | 4,00 | 3,48 | 3,75 | 3,17 | 3,22 |



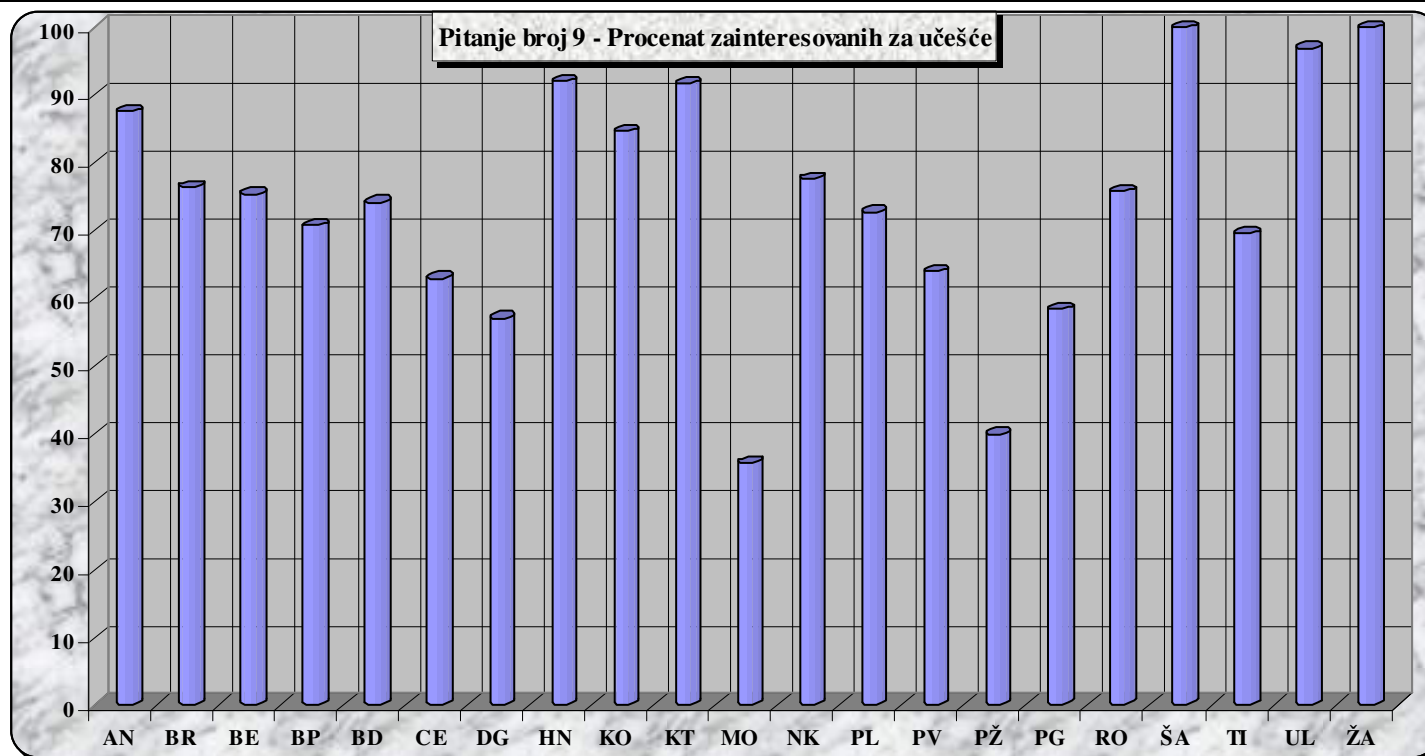
| Ocjena | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----------------|--------------------|---------------------|-----------------|----------------------|
| 1 | 7,6 | 9,6 | 5,0 | 7,9 |
| 2 | 18,0 | 21,4 | 8,7 | 17,4 |
| 3 | 40,8 | 32,1 | 26,7 | 33,3 |
| 4 | 22,8 | 26,5 | 37,5 | 28,1 |
| 5 | 10,7 | 10,4 | 22,1 | 13,3 |
| Prosjek | 3,11 | 3,07 | 3,63 | 3,22 |



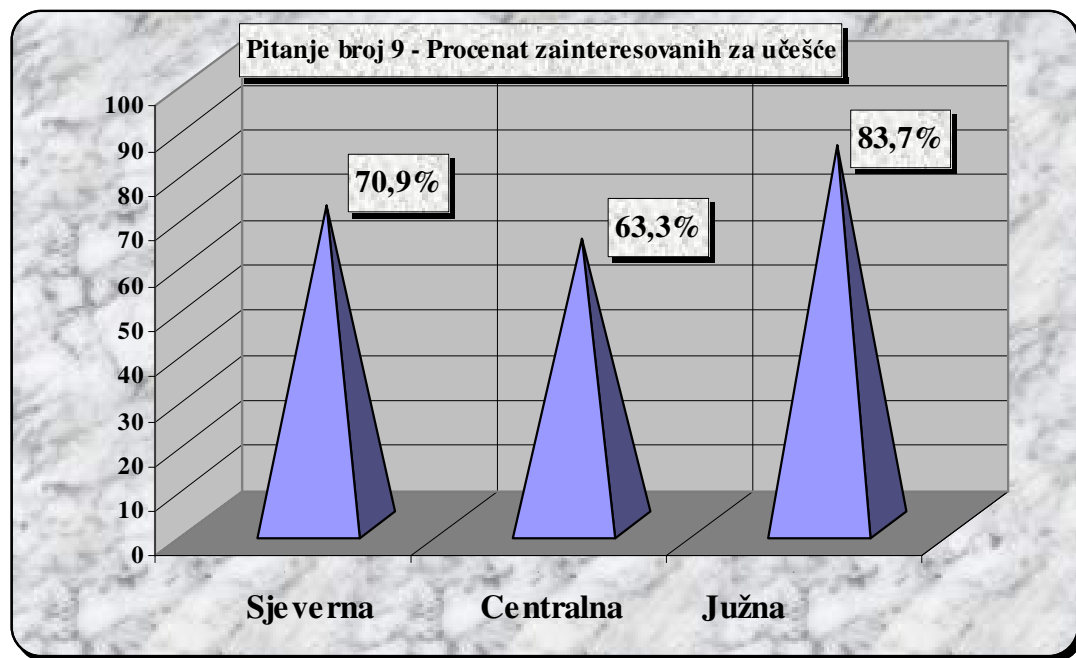
PITANJE BROJ 9

Da li biste Vi lično željeli da učestvujete u donošenju odluka iz oblasti životne sredine,
a na što imate Ustavom i čitavim setom zakona zagantovao pravo?

| | Andrijevića | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Nišić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA | |
|--------|-------------|------|--------|--------------|-------|---------|-------------|-------------|---------|-------|----------|-------|------|----------|---------|-----------|--------|--------|-------|--------|---------|------------------|------------|
| DA | 87,5 | 76,5 | 75,4 | 70,7 | 74,2 | 63,0 | 57,1 | 92,0 | 84,6 | 91,7 | 35,7 | 77,6 | 72,7 | 64,0 | 40,0 | 58,3 | 75,7 | 100 | 69,6 | 96,9 | 100 | 70,4 | |
| NE | 12,5 | 23,5 | 24,6 | 25,3 | 25,8 | 37,0 | 42,9 | 8,0 | 15,4 | 8,3 | 28,6 | 20,7 | 27,3 | 36,0 | 20,0 | 41,7 | 24,3 | - | 30,4 | 3,1 | - | 28,4 | |
| Ne zna | - | - | - | 4,0 | - | - | - | - | - | - | 35,7 | 1,7 | - | - | 40,0 | - | - | - | - | - | - | - | 1,2 |



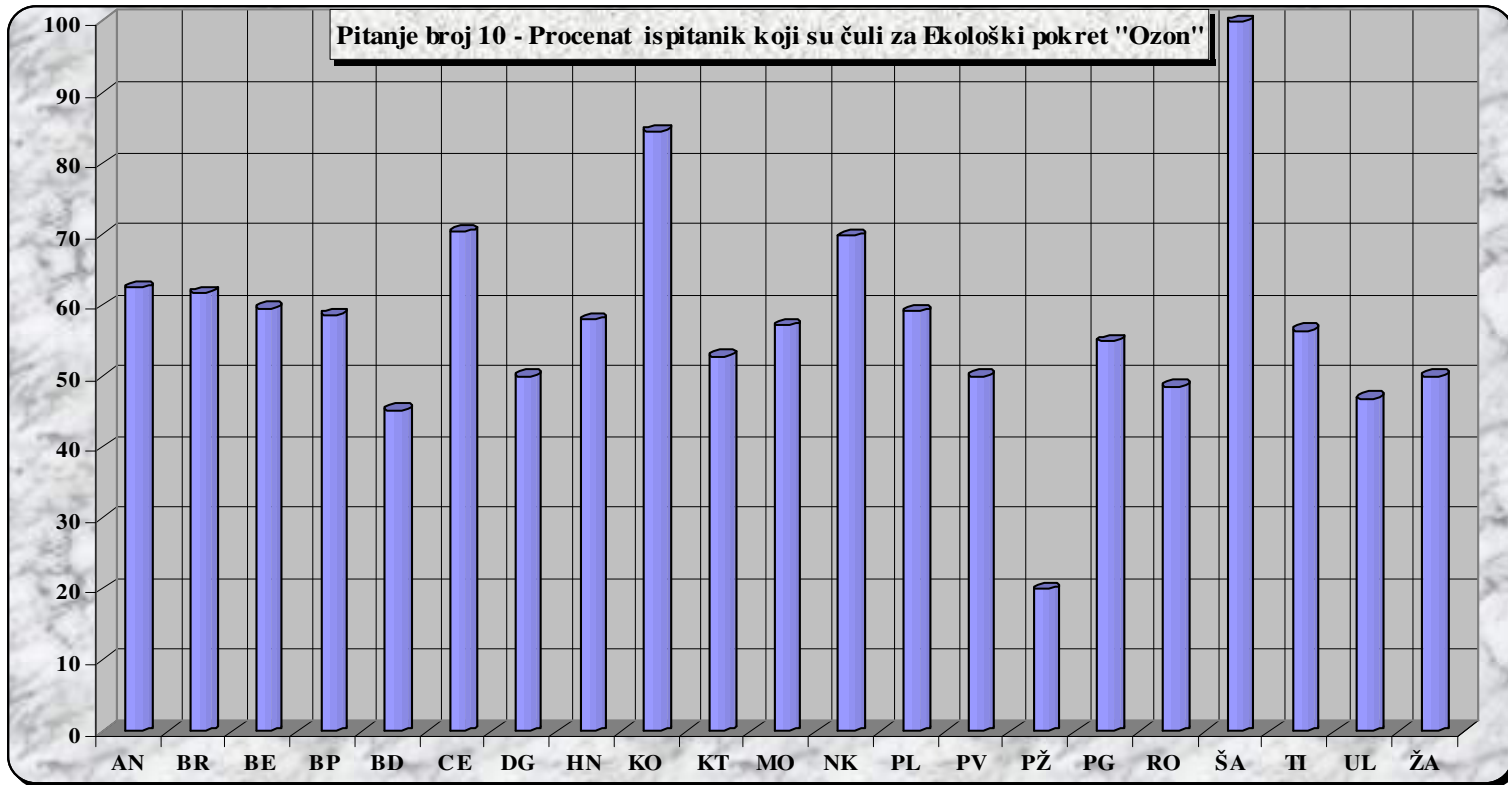
| | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|--------|--------------------|---------------------|-----------------|----------------------|
| DA | 70,9 | 63,3 | 83,7 | 70,4 |
| NE | 25,6 | 36,3 | 16,2 | 28,4 |
| Ne zna | 3,5 | 0,4 | - | 1,2 |



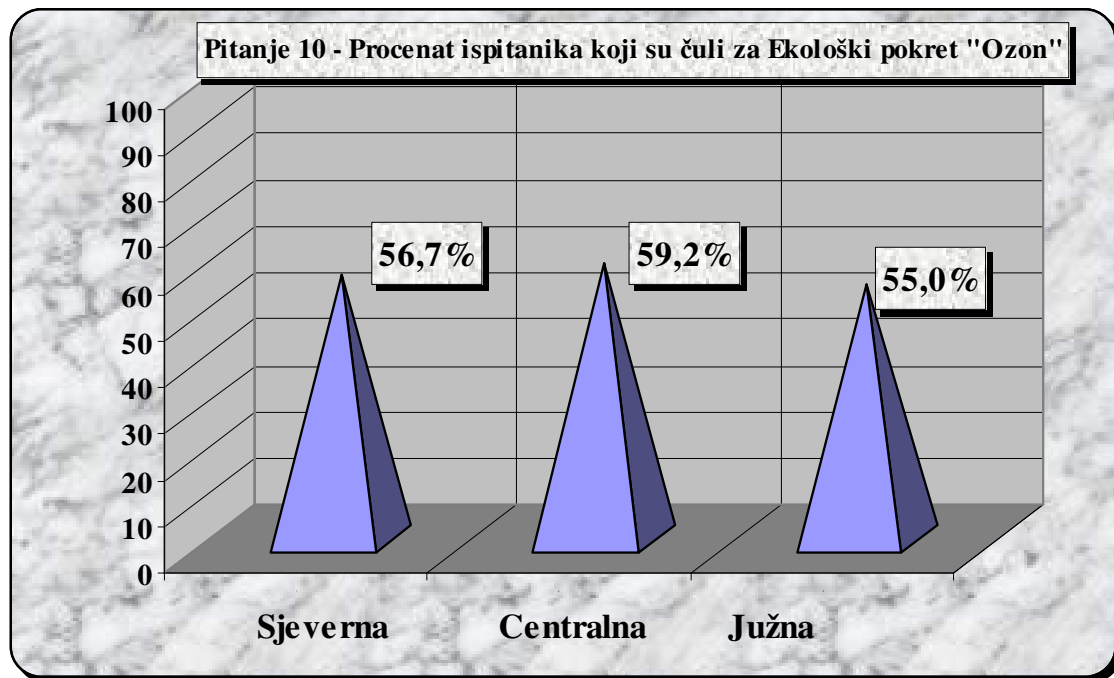
PITANJE BROJ 10

Da li ste čuli za Ekološki pokret „OZON“?

| | Andrijevica | Bar | Berane | Bijelo Polje | Budva | Cetinje | Danilovgrad | Herceg Novi | Kolašin | Kotor | Mojkovac | Niškić | Plav | Pljevlja | Plužine | Podgorica | Rožaje | Šavnik | Tivat | Ulcinj | Žabljak | CRNA GORA |
|----|-------------|------|--------|--------------|-------|---------|-------------|-------------|---------|-------|----------|--------|------|----------|---------|-----------|--------|--------|-------|--------|---------|-----------|
| DA | 62,5 | 61,8 | 59,6 | 58,7 | 45,2 | 70,4 | 50,0 | 58,0 | 84,6 | 52,8 | 57,1 | 69,8 | 59,1 | 50,0 | 20,0 | 55,0 | 48,6 | 100 | 56,5 | 46,9 | 50,0 | 57,5 |
| NE | 37,5 | 38,2 | 40,4 | 41,3 | 54,8 | 29,6 | 50,0 | 42,0 | 15,4 | 47,2 | 42,9 | 30,2 | 40,9 | 50,0 | 80,0 | 45,0 | 51,4 | - | 43,5 | 53,1 | 50,0 | 42,5 |



| | Sjeverna regija | Centralna regija | Južna regija | CRNA GORA |
|----|--------------------|---------------------|-----------------|----------------------|
| DA | 56,7 | 59,2 | 55,0 | 57,5 |
| NE | 43,3 | 40,8 | 45,0 | 42,5 |



O ISTRAŽIVANJU

Istraživanje je sproveo tim Ekološkog pokreta „OZON” – Biljana Kecojević i Aleksandar Perović, a obradu je uradio mr Radoš Đurović.

Istraživanje koje je rađeno putem telefona, po metodu slučajnog izbora i na reprezentativnom uzorku od 1.000 ispitanika, što je i standard u EU, obuhvatilo je sve opštine u Crnoj Gori.

Broj ispitanika po opštinama u ovom istraživanju ekvivalentan je proporcijama zastupljenosti njihovog stanovništva u odnosu na državni nivo (**MONSTAT – Popis 2011**).

KOMENTAR REZULTATA

Istraživanje je pokazalo da su anketirani građani itekako zainteresovani za učešće u donošenju odluka iz oblasti životne sredine, što nas kao nevladinu organizaciju veoma raduje i da prepoznaju koliko je Crna Gora 20 godina od proglašenja ekološkom državom suštinski ostvarila zacrtani cilj i koliko se u praksi poštuju prava garantovana Ustavom Crne Gore i primjenjuju važeći zakoni, što se i poklapa sa zvaničnim stavom članica EU, konkretno prolongiranjem otpočinjanja pregovora za članstvo u ovu međunarodnu zajednicu.

Drugim riječima crnogorska javnost veoma realno sagledava stvari, što potvrđuje i stav po pitanju odgovornosti donosioca odluka, nadležnih institucija i samih građana za postojeće stanje, gdje se vidi da kao društvo nijesmo pokazali suštinsku volju da postanemo prava ekološka država.

Veoma je važno što građani prepoznaju i da se mediji moraju sve više prostora omogućavati za životne teme, što kvalitet životne sredine svakako jeste.

Takođe, ono što je evidentno jeste da su građani dosta realni kada su šanse Crne Gore da za sledećih 10 godina, koje ce vjerujemo obilježiti pregovori o članstvu u EU i otklanjanje posledica globalne ekonomske krize u što svakako spada i rješavanje pitanja opstanka dva navjeća industrijska kompleksa KAP-a i Željezare, odnosno način iskorišćavanja hidropotencijala, na suštinski način potvrdi svoje ustavno opredjeljenje.

Usudio bih se reći da su građani ipak blagi optimisti a da raspoloženjem da učestvuju u donošenju odluka iz oblasti životne sredine, žele i da daju lični doprinos održivom razvoju i unapređenju kvalieta života i stanja životne sredine.

Sada je jasno da je na donosiocima odluka sva odgovornost i da je potrebno učiniti napore da javne procedure iz oblasti životne sredine budu transparentne, kako bi zainteresovana javnost, i stručna i laička, imala pravo da ponese svoj dio odgovornosti za dalji razvojni put naše države.

Aleksandar Perović, izvršni direktor Ekološkog pokreta „OZON“



Projekat je finansiran od EU, kroz IPA 2008, Program podrške civilnom društvu – Partnerske akcije:
„Zaštita životne sredine, energetska efikasnost, zdravlje i zaštita na radu“



Ekološki pokret „OZON“ (Environmental movement “OZON“)

Serdara Jola Piletića bb
81 400 Nikšić

T/f: +382 40 241 063
E: info@ozon.org.me
www.ozon.org.me



Sadržaj dokumenta je odgovornost Ekološkog pokreta „OZON“ i nije nužno da odražava stav EU, niti drugih partnera na projektu.